

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelma

2295/13.130/2020

Kunnanhallitus 02.11.2020 § 229

Kuntalain 110 §:n mukaan:

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Valtuuston talousarvioseminaarissa 28.8.2020 vahvistettiin ensi vuoden talousarvion valmistelutyön pohjaksi 30.100.000 euron toimintakatteeseen päätyvä raami (-0,2 % kuluvaan vuoteen verrattuna) ja investointien osalta 1,33 milj. euron nettoraami. Lähtökohtana budjetin valmistelussa oli, että tulovero- ja kiinteistövero prosentit pidetään entisellään. Lainaa ei ole varauduttu ottamaan talousarviovuonna.

Palkkojen sopimuskorotuksiin sekä kevään 2021 järjestelyerään on varauduttu. Määrärahat on varattu uusiin virkoihin/toimiin sivistystoimen hallinnossa, yritysneuvontapalveluissa ja teknisen toimen hallinnossa.

Hallintokunnat ovat tehneet esityksensä vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaksi valtuuston vahvistaman raamin ja

toiminnallisten tavoitteiden pohjalta. Mahdollista sote -uudistusta ei ole huomioitu taloussuunnitelmassa.

Hallintokuntien esitykset on käyty yksityiskohtaisesti lävitse keskushallinnossa. Hallintokuntien esitysten perusteella käyttötalouden osalta valtuuston vahvistama kokonaisraami ylittyy 181.000 eurolla. Budjetti muodostuu 5.500 euroa ylijäämäiseksi. Toimintakatteen vaje kasvaa valtuuston asettamaan raamiin nähden noin 0,6 %. Investointien kokonaisraami ylittää valtuuston vahvistamaa nettoraamin 345.000 eurolla ts. nettoinvestointeihin varataan talousarviovuonna 1,675 milj. euroa. Taloussuunnitelma ei ole tasapainossa suunnitelmakaudella vaan se on lähes 1 milj.euroa alijäämäinen.

Kokouksessa kuullaan hallintokuntien esitykset perusturvajohtajan, johtavan lääkärin, sivistystoimenjohtajan ja teknisen johtajan esittämänä. Hallintokuntien esitysten jälkeen kuullaan kunnanjohtajan yleiskatsaus ja hallintojohtajan yleisesittely.

Yhteistyöryhmä antaa lausuntonsa talousarvio- ja suunnitelmaesityksestä kokouksessaan 3.11.2020.

Yritysvaikutusarviointi on valmisteltu yhteistyössä keskushallinnon ja elinkeinotöiden toimesta Ranuan kunnan yritysvaikutusarvioinnin käsikirjan mukaisesti seuraavista asiakirjoista: Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2021 - 2022 taloussuunnitelma (esitys) sekä Kuntastrategia 2019 - 2030; Rohkea Ranua - Arktinen kunta innostaa uuteen sekä Kehittyvä Ranua - Ranuan kunnan elinkeino-ohjelma 2019-2022. Em. asiakirjat ovat strategiatason asiakirjoja, joista arviointi tehdään aina.

Yritysvaikutusarviointi on ennakoarviointimenetelmä kunnallisten päätösten vaikutuksista paikallisiin yrityksiin ja yritysten toimintaympäristöön.

Yhteenvedo suoritettusta yritysvaikutusten arvioinnista on seuraava:

Talousarviovuonna elinkeinopalveluiden brändityötä jatketaan. Toiminnalla on käytössä omat kotisivut www.businessranua.fi, joita ylläpidetään ja rikastetaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Brändityön ja markkinoinnin yhdenmukaistamisella sujuvoitetaan osaltaan yritysten saamista ja sijoittumista Ranuulle. Business Ranuan toimitilat ja palvelut ovat helposti saavutettavissa.

Talousarviovuonna elinkeino-ohjelma ja viestintäsuunnitelma jalkautuu yrittäjien ja kehittämiskumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön myötä. Em. asiakirjat ohjaavat kuntastrategian toimeenpanoa. Hankintojen kilpailuttamisessa korostetaan markkinavuoropuhelun ja markkinakartoitusten tärkeyttä sekä viestimistä yritysten suuntaan tulevista tarpeista. Käytössä on Cloudia -hankintaohjelma, joka mahdollistaa paikallisten yritysten tasavertaisen osallistumisen tarjouspyyntöihin. Kilpailutuksista tiedotetaan useissa kanavissa mm. kotisivuilla ja Facebook sivuilla.

Talousarviovuonna kunnassa käynnistyy Niittyvilla/Justeerin uudisrakentaminen. Koulu/monitoimikeskuksen rakentamista jatketaan. Rakennushankkeiden lisäksi teitä kunnostetaan ja asfaltoidaan. Em. hankkeilla on merkittävä vaikutus paikallisten yrittäjien palveluiden kysyntään, kauppaliikkeille, työllistyvälle henkilöstölle sekä vuokra-asuntojen kysynnälle.

Rohkea Ranua – Arktinen kunta innostaa uuteen -kuntastrategia päivitetään uuden valtuustokauden alkaessa. Elinkeino-ohjelma päivitetään taloussuunnitelma-kaudella. Talousarviovuoden alussa yrityspalveluiden ja verkoston resurssit suunnataan seuraavien tavoitteiden eteenpäin viemiseen:

- Erottua kaupan, palvelun, teollisuuden ja matkailun tarjonnassa rohkeasti omilla vahvuuksilla.
- Kasvattaa Arktinen Hillakylä Ranua luonnon raaka-aineita nostavaksi osaajaksi ja edistää älykkään maaseudun monialaisuutta.
- Vahvistaa yhteistyön ja vuorovaikutuksen kulttuuria elinvoiman nostajana.

Business Ranuan henkilöstöä vahvistetaan rekrytoimalla viestintäkoordinaattori ja elinkeinokoordinaattori vuoden 2021 aikana. Uusia kehittämishankkeita haetaan strategian mukaisesti. Suon biomassahanke edistää siirtymistä turpeen energiakäytöstä korkeamman jalostusasteen tuotteiden jalostukseen ja tuotantoon. Erityisesti tavoitteena on löytää uusia mahdollisuuksia suobiomassan (turpeet, sammal, kasvit suolla) kestäväälle ja monipuoliselle käytölle hyvinvointituotteissa ja -palveluissa sekä elintarvikkeissa. Hankkeelle rekrytoidaan projektipäällikkö.

Yritysten toimintaympäristöä kehitetään tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhdessä oppien. Ranuan hyvää sijaintia kasvukeskusten läheisyydessä ja hyvien kulkuyhteyksien välillä vahvistetaan markkinoimalla aluetta liiketoimintaansa laajentaville organisaatioille. Tavoitteena on, että talousarviovuonna saadaan uusia investointeja ja yrityksissä osaavaa työvoimaa kumppanuusverkoston kautta.

Maapoliittisilla linjauksilla ja päätöksillä turvataan riittävä tonttivaranto elinkeinoelämän ja asumisen tarpeisiin. Kaavoituksella ja asuntotarpeen selvittelyillä mahdollistetaan uusien yritysten, asukkaiden ja työntekijöiden saaminen paikkakunnalle. Tavoitteena suunnitelma-kaudella on saada yksityistä tai julkista asuntotuotantoa esim. sairaalanrannan tonteille.

Kunnan lähipalveluissa huolehditaan turvallisista ja terveellisistä tiloista sekä nykyaikaisista palveluprosesseista ja palvelutarjonnasta. Joustavat varhaiskasvatus-, päivähoito- ja koulupalvelut sekä hyvät harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet ovat elinvoimatyön keskiössä.

Omistajapoliittisilla linjauksilla ja hankintaosaamisella ylläpidetään alueen yritysten toimintaympäristöä. Matkailun kansainvälinen kasvu vaatii koronan jälkeiseen aikaan voimakkaita digitaalisia myynti- ja markkinointitoimenpiteitä ja

vahvaa matkailun alueorganisaatiota, jotta alalle saadaan uusia yrittäjiä, uusia ideoita ja palveluita sekä verkostoja, joilla pystytään auttamaan alueen yrittäjiä kasvuun ja kansainvälistymiseen. House of Lapland –kumppanuushankkeen kautta jatketaan Ranuan investointikohteiden esittelyä. Business Ranua korostaa kumppanuusverkoston merkitystä kehittämistyössä. Kuituverkko mahdollistaa tietotyön, verkkokaupan ja palveluiden kehittämisen sekä laajan näkyvyyden.

Nykyaikaisella ja monikanavaisella viestinnällä, markkinoinnilla ja myynnillä vaikutetaan paikallisten ilmiöiden näkyvyyteen, vuorovaikutukseen ja toimintaympäristön positiiviseen kehittymiseen.

Kunta jatkaa panostamista työllistämisen hoitoon ja urapolkujen luomiseen työllistämisyksikön avulla. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä elinkeinotiimin, toisen asteen oppilaitosten sekä kaikkien hallintokuntien ja yritysten sekä kolmannen sektorin kanssa. Paikallisia voimavaroja hyödynnetään uusien työpaikkojen synnyttämiseksi ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttämiseksi.

Yritysten hyvinvointiin ja jaksamiseen vaikutetaan lisäämällä tiedottamista sekä tilaisuuksia hyvinvoinnin ammattilaisten kanssa. Luontoon ja luontomatkailuun perustuvat ohjelmapalveluyritykset pilotoivat palveluita myös paikalliseen työhyvinvointiin. Hyvinvointisuunnitelman valmisteluun otetaan mukaan yritykset kaikilta toimialoilta.

Esityslistan mukana jaetaan esitys vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaksi.

Valtuuston talousarviokokous pidetään ma 16.11.2020 klo 10.00 alkaen.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelman yleisesittelyt tiedoksi.

Kunnanhallitus päättää aloittaa talousarvion yksityiskohtaisen käsittelyn to 5.11.2020 klo 16.00 alkaen pidettävässä kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että kunnanhallitus piti tämän pykälän käsittelyn jälkeen tauon klo 17:18-17.28.

Lisätietoja asiasta antaa:

kunnanjohtaja Sirpa Hakala

puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi